

Zapraszamy na Dolnośląski Kongres Pamięci Narodowej

21.8.2026 - | Instytut Pamięci Narodowej

„Historia mówi przez pokolenia” - pod tym hasłem Oddział Instytutu Pamięci Narodowej we Wrocławiu zaprasza na Dolnośląski Kongres Pamięci Narodowej, który odbędzie się 21-22 września 2026 r. w Hali Stulecia we Wrocławiu.

Historia nie jest zamknięta w podręcznikach, archiwach i muzealnych gablotach. Żyje w rodzinnych opowieściach, fotografiach, przedmiotach, miejscach pamięci i wspomnieniach świadków. Może być fascynującą przygodą, doświadczeniem angażującym wszystkie zmysły i okazją do wspólnego spędzenia czasu.

Celem Dolnośląskiego Kongresu Pamięci Narodowej jest przybliżenie najnowszej historii Polski w atrakcyjnej i różnorodnej formie: poprzez gry edukacyjne, wystawy multimedialne, panele dyskusyjne, warsztaty, przedstawienia i rekonstrukcje historyczne. To wyjątkowe wydarzenie skierowane jest do odbiorców w każdym wieku. Udział w wydarzeniu jest bezpłatny, jednak w wypadku wybranych atrakcji obowiązują wcześniejsze zapisy online.

Zachęcamy do rejestracji

O kongresie

Dolnośląski Kongres Pamięci Narodowej to w założeniu organizatorów wielka, interaktywna podróż przez najnowszą historię Polski. W sześciu głównych przestrzeniach uczestnicy będą mogli nie tylko obejrzeć wystawy, ale również posłuchać świadków historii, rozwiązywać zagadki, grać, budować, tworzyć, oglądać filmy i spektakle oraz korzystać z najnowszych technologii.

Centralnym punktem wydarzenia będzie płyta główna Hali Stulecia. To właśnie tam historia spotka się z nowoczesnością. Jedną z największych atrakcji będzie immersyjna wystawa „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności” – międzynarodowy projekt IPN opowiadający o losach Polaków podczas II wojny światowej. Dzięki projekcjom, światłu, dźwiękowi i innym nowoczesnym formom ekspozycji uczestnicy będą mogli prześledzić niezwykłą drogę tysięcy ludzi – od zesłania na „niełudzką ziemię”, przez Bliski Wschód, Afrykę i Włochy, aż po Wielką Brytanię i losy emigracyjne. Wystawa, prezentowana od 2022 roku w ponad 50 krajach na sześciu kontynentach, przyciągnęła już ponad milion odbiorców.

Na ekspozycji pokażemy pamiątki historyczne – dokumenty, fotografie, fragmenty mundurów oraz przedmioty codziennego użytku należące do żołnierzy Polskich Sił Zbrojnych i ludności cywilnej. Wśród prezentowanych skarbów znajdują się między innymi wspomnienia osób deportowanych w głąb Związku Sowieckiego oraz pamiątki związane z formacjami wojskowymi.

Nie zabraknie także Strefy Nowych Technologii. Gry komputerowe i wirtualna rzeczywistość pozwolą spojrzeć na historię z zupełnie innej perspektywy. Miłośnicy przeszłości otrzymają możliwość wcielenia się w Powstańców Warszawskich, polskich kryptologów oraz lotników walczących podczas II wojny światowej. Dostępne będą takie tytuły jak „Warsaw Rising”, „Lotnicy – wojna w przestworzach” i „Gra Szyfrów”. Dzięki technologii VR uczestnicy zapoznają się z historią rodziny Ulmów oraz odwiedzą mieszkanie, w którym działała tajna drukarnia „Solidarności Walczącej”.

Od krasnoludków do „Solidarności”

Duża część kongresowych atrakcji przeznaczona będzie przede wszystkim dla młodego pokolenia. W strefie „Orbita Historii” znajdzie się kilkanaście stoisk edukacyjnych przygotowanych przez oddziały IPN z całej Polski. Fascynującą epokę dziejów Wrocławia przybliży Strefa Pomarańczowej Alternatywy. Będzie to okazja, aby poznać fenomen ruchu, który w latach osiemdziesiątych poprzez happeningi i absurdałny humor ośmieszał komunistyczną rzeczywistość. Uczestnicy zobaczą archiwalne fotografie i oryginalne pamiątki. Będą mogli także wziąć udział w warsztatach graffiti szablonowego, jak również sitodruku. Najmłodsi przygotowują własne czapeczki krasnoludka – postaci, która z czasem stała się jednym z najbardziej rozpoznawalnych symboli Wrocławia.

Wśród atrakcji wydarzenia znajdą się także planszówki, komiksy, animacje, łamigłówki i historyczne wyzwania. Gra terenowa „Kronikarz Stulecia” zabierze uczestników w podróż w czasie, podczas której będą musieli rozwiązywać zagadki, wykonywać zadania i tworzyć własną kronikę dziejów.

Szczególne miejsce na kongresowej mapie zajmie Przestrzeń Edukacji Rodzinnej. Wykorzystując klocki Lego, będzie można sprawdzić umiejętności konstrukcyjne i budować historyczne makiety. W Strefie Malucha – układać puzzle, malować i rozwiązywać proste zadania inspirowane historią Polski. Nie zabraknie również ciekawych i rozwijających warsztatów. Jedną z niewątpliwych atrakcji wydarzenia będzie turniej gry planszowej „Konspira”, poświęconej działalności opozycji antykomunistycznej.

Historia opowiedziana przez świadków

Pamięć narodowa to nie tylko wielkie wydarzenia i daty. To przede wszystkim ludzie. Dlatego jedną z ważnych przestrzeni Kongresu będzie „Opowiedziane” – miejsce prezentujące relacje świadków historii. Uczestnicy uzyskają w nim możliwość usłyszenia wspomnień dotyczących II wojny światowej (deportacji, Zbrodni Katyńskiej, Powstania Warszawskiego, ratowania Żydów, Zbrodni Wołyńskiej), „Solidarności” i opozycji demokratycznej.

W strefie „Skarby Archiwum” będzie można zobaczyć oryginalne dokumenty i pamiątki przechowywane przez IPN. Z kolei w strefie „Okruchy Pamięci” organizatorzy pokażą, w jaki sposób prywatne kolekcje, listy, fotografie i pamiętniki trafiają do narodowego zasobu i stają się częścią wspólnego dziedzictwa.

Bardzo ważnym częścią Kongresu będzie także prezentacja działań Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN. „Powracamy po swoich” to opowieść o poszukiwaniu ofiar totalitaryzmów, pracach archeologicznych i identyfikacji osób, których losy przez dziesięciolecia pozostawały nieznane.

Rozmowy o historii i współczesności

Dolnośląski Kongres Pamięci Narodowej będzie również miejscem poważnej debaty. W panelach i dyskusjach udział wezmą historycy, naukowcy, dyplomaci i inni zaproszeni goście. Tematy rozmów to między innymi polityka historyczna, znaczenia Komitetu Obrony Robotników w 1976 roku, historia Układu Warszawskiego oraz rola polskich instytucji i organizacji polonijnych w zachowywaniu pamięci narodowej poza granicami kraju.

Gościem specjalnym wydarzenia będzie Chris Niedenthal – jeden z najwybitniejszych fotoreporterów dokumentujących życie Polski i Europy Środkowo-Wschodniej w drugiej połowie XX wieku. Podczas spotkania opowie on o swojej pracy, kulisach powstawania słynnych zdjęć oraz o odpowiedzialności fotografa, którego kadry z czasem stają się bezcennymi źródłami historycznymi. Dodatkowo prace Niedenthala ukazujące przeszłość Wrocławia będzie można zobaczyć na wystawie „Tożsamość”.

Kino, teatr i historia dla najmłodszych

Historia przemówi także językiem filmu i teatru. W Kinie MEMORIA zaplanowano pokazy dokumentów i produkcji IPN, w tym filmów „Czarnobyl. Polska perspektywa” i „Szlak Nadziei. Bitwa o Monte Cassino”, obrazów poświęconych historii opozycji w PRL (w tym o „Solidarności”) i ważnym postaciom z przeszłości.

Dla najmłodszych przeznaczona będzie seria „Zwierzęca Brygada” – pełne humoru animacje, w których słynne zwierzęta związane z polską historią opowiadają swoje niezwykle dzieje.

Dzieci w wieku od 3 do 9 lat obejrzą spektakl „Historia Misia Wojtka”. Jego bohater to niedźwiedź-żołnierz, który wraz z 2. Korpusem Polskim przemierzył szlak prowadzący z Bliskiego Wschodu przez Włochy aż do Szkocji. Starsi widzowie zobaczą przedstawienie „Historia Wiktorii i Franka”, ukazujące narodziny „Solidarności” z perspektywy dzieci. Wybrane spektakle będą tłumaczone na polski język migowy.

Pamięć, która łączy

W czasie kongresu na zewnątrz Hali Stulecia będzie można zobaczyć prace Chrisa Niedenthala oraz wystawy poświęcone między innymi dziejom Wrocławia po II wojnie światowej i Sergiuszowi Piaseckiemu, żołnierzowi AK, autorowi takich książek jak „Kochanej Wielkiej Niedźwiedzicy” czy „Zapiski oficera Armii Czerwonej”. Nie zabraknie także prezentacji sprzętu wojskowego oraz pokazów grup rekonstrukcyjnych.

Kongres to w założeniu organizatorów coś więcej niż wydarzenie edukacyjne. Ma stać się spotkaniem pokoleń. Dla jednych okazją do odświeżenia wspomnień, dla innych – pierwszym kontaktem z historią własnego kraju. Wspólny mianownik dla reprezentujących różne generacje gości stanowić powinno przekonanie, że przeszłość ma znaczenie. Pomaga rozumieć teraźniejszość, budować tożsamość i odpowiedzialnie patrzeć w przyszłość.

Dolnośląski Kongres Pamięci Narodowej odpowiada również na potrzebę nowoczesnego mówienia o historii. Badania społeczne zlecone przez IPN pokazują, że przedstawianie dziejów Polski w sposób przystępny i angażujący lepiej wypełnia oczekiwania współczesnego odbiorcy. Dlatego podczas imprezy obok prezentacji dokumentów i świadectw przekaz historyczny będzie serwowany także za pomocą filmów, przedstawień teatralnych, gier planszowych, dzieł sztuki, klocków, multimediiów, VR i innych nowych technologii.

Dolnośląski Kongres Pamięci Narodowej

21-22 września 2026 r. - Hala Stulecia we Wrocławiu

Zobacz program

www.kongrespamiecinarodowej.pl

Patronami medialnymi wydarzenia są: Gazeta Wrocławska, Radio Wrocław i TVP Wrocław.

[https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/246405,Zapraszamy-na-Dolnoslaski-Kongres-Pamieci-Narodowej.htm](https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/246405,Zapraszamy-na-Dolnoslaski-Kongres-Pamieci-Narodowej.html)
l